

אָמַר לוֹ, יִפֶּה אֲמַרְתָּ. פֶּתַח וְאָמַר,
(ישעיה מב) ה' כַּגְבוּר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת
יַעֲרֵר קִנְיָאָה, יַעֲרֵר קִנְיָאָה, פֶּסוּק זֶה
פְּרָשׁוּהוּ. אָבֵל בֹּא רֵאָה, כַּגְבוּר
יֵצֵא? גְבוּר צְרִיף לְכַתֵּב! כְּאִישׁ
מִלְחָמוֹת? אִישׁ מִלְחָמוֹת צְרִיף
לְכַתֵּב!

אָרָא הָרִי נִתְבָּאָר, ה' בְּכֹל מְקוֹם
זֶה רַחֲמִים, וְדַאי שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף
הוּא, שְׁמוֹ הוּא ה', שְׁכָתוּב (ישעיה
מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי. וְרֵאִינוּ
שֶׁלְפַעֲמִים נִקְרָא שְׁמוֹ אֱלֹהִים,
וְהוּא דִין בְּכֹל מְקוֹם. אֲלֹא בְזִמְנָן
שְׁמַתְרַבִּים הַצְדִּיקִים בְּעוֹלָם, ה'
שְׁמוֹ, וְנִקְרָא בְּשֵׁם הַרַחֲמִים.
וּבְזִמְנָן שְׁמַתְרַבִּים הַרְשָׁעִים
בְּעוֹלָם, אֱלֹהִים שְׁמוֹ, וְנִקְרָא
בְּשֵׁם אֱלֹהִים. כִּי בְזִמְנָן שְׁיַעֲקֹב
לֹא הָיָה בֵּין שׁוֹנְאִים וְלֹא הָיָה
בְּאֶרֶץ אַחֲרַת, קָרָא לוֹ יִשְׂרָאֵל.
וְכַאֲשֶׁר הָיָה בֵּין שׁוֹנְאִים אוֹ
בְּאֶרֶץ אַחֲרַת, קָרָא לוֹ יַעֲקֹב.

אָמַר לוֹ, עֲדִינן לֹא הִתְיַשְׁבַּ הַדְּבָר
שְׁכָתוּב לֹא יִקְרָא, וְהָרִי אָנוּ
קוֹרְאִים לוֹ. וְמָה שְׁאֲמַרְתָּ
שְׁכָתוּב הָיָה בֵּין שׁוֹנְאִים אוֹ בְּאֶרֶץ
אַחֲרַת קָרָא לוֹ יַעֲקֹב - בֹּא רֵאָה,
כְּתוּב (בראשית לו) וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב
בְּאֶרֶץ מִגְדוּר אֲבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן,
וְהָרִי לֹא הָיָה בְּאֶרֶץ אַחֲרַת?
אָמַר לוֹ, הָרִי בְּתַחֲלָה נֶאֱמַר כְּמוֹ
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְפַעֲמִים
נִקְרָא ה' וְלְפַעֲמִים נִקְרָא אֱלֹהִים,
כִּי גַם לְפַעֲמִים נִקְרָא יִשְׂרָאֵל
וְלְפַעֲמִים נִקְרָא יַעֲקֹב, וְהַפֶּל
בְּדַרְגוֹת יְדוּעוֹת. וְמָה שְׁנֹאֲמַר לֹא
יִקְרָא שְׁמֵךְ עוֹד יַעֲקֹב, לְהִתְיַשְׁבַּ
בְּשֵׁם זֶה.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, הָרִי כְּתוּב (שם יז)
וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֵךְ אֲבִרָם
וְהָיָה שְׁמֵךְ אֲבִרָהֶם. אָמַר לוֹ, שֵׁם
כְּתוּב וְהָיָה, וְעַל זֶה עוֹמֵד בְּאוֹתוֹ
שֵׁם, אָבֵל כֵּן לֹא כְּתוּב וְהָיָה,
אֲלֹא כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יְהִיָּה שְׁמֵךְ,

אָמַר לִיָּהּ, שְׁפִיר קָא אֲמַרְתָּ. פֶּתַח וְאָמַר,
(ישעיה מב) יִי כַּגְבוּר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת
יַעֲרֵר קִנְיָאָה, הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ. אָבֵל תָּא חֲזִי,
כַּגְבוּר יֵצֵא, גְבוּר מִיַּבְעֵי לִיָּהּ. כְּאִישׁ
מִלְחָמוֹת, אִישׁ מִלְחָמוֹת מִיַּבְעֵי לִיָּהּ.

אָרָא הָא אֲתַמָּר יִי בְּכֹל אֲתַר רַחֲמֵי אִיהוּ,
וְדַאי (דף קעג ע"א) קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, יִי
שְׁמִיָּה אִיהוּ, דְכָתִיב, (ישעיה מב) אֲנִי יִי הוּא שְׁמִי,
וְחֲמִינָן דְלְזִמְנִין אֲתַקְרִי שְׁמִיָּה אֱלֹהִים וְהוּא
דִינָא בְּכֹל אֲתַר. אֲלֹא בְזִמְנָא דְאַסְגִּיאוּ זְפִאִין
בְּעֵלְמָא, יִי שְׁמִיָּה וְאֲתַקְרִי בְשֵׁמָא דְרַחֲמֵי.
וּבְזִמְנָא דְאַסְגִּיאוּ חֲיִיבִין בְּעֵלְמָא, אֱלֹהִים
שְׁמִיָּה וְאֲתַקְרִי בְשֵׁמָא דְאֱלֹהִים. כִּי בְזִמְנָא
דְיַעֲקֹב לֹא הָיָה בֵּין שׁוֹנְאִין וְלֹא הָיָה בְּאֶרֶץ
אַחֲרַת, קָרִי לִיָּהּ יִשְׂרָאֵל. וְכַד הָיָה בֵּין שׁוֹנְאִין,
אוֹ בְּאֶרֶץ אַחֲרַת קָרִי לִיָּהּ יַעֲקֹב.

אָמַר לִיָּהּ, עֲדִינן לֹא אֲתִיַּשְׁבָּא מְלָה. דְכָתִיב
לֹא יִקְרָא, וְהָא אָנוּ קָרִינָן לִיָּהּ. וּמֵאִי
דְאֲמַרְתָּ דְכַד הָיָה בֵּין שׁוֹנְאִין אוֹ בְּאֶרֶץ
אַחֲרַת קָרִי לִיָּהּ יַעֲקֹב. תָּא חֲזִי, כְּתִיב, (בראשית
לו) וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְדוּרֵי אֲבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן,
וְהָא לֹא הָיָה בְּאֶרֶץ אַחֲרַת.

אָמַר לִיָּהּ, הָא בְּקַדְמִיתָא אֲתַמָּר, כְּמָה
דְקוֹדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְזִמְנִין אֲתַקְרִי יִי,
וְלְזִמְנִין אֲתַקְרִי אֱלֹהִים. הֲכִי נִמְי לְזִמְנִין אֲקָרִי
יִשְׂרָאֵל וְלְזִמְנִין אֲקָרִי יַעֲקֹב וְכֹלָא בְּדַרְגִּין
יְדִיעֵן. וְמָה דְאֲתַמָּר לֹא יִקְרָא שְׁמֵךְ עוֹד
יַעֲקֹב, לְאֲתִיַּשְׁבָּא בְשֵׁמָא דָּא.

אָמַר לִיָּהּ, אִי הֲכִי, הָא כְּתִיב, (בראשית יז) וְלֹא
יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֵךְ אֲבִרָם וְהָיָה שְׁמֵךְ
אֲבִרָהֶם. אָמַר לִיָּהּ, הָתָם כְּתִיב וְהָיָה. וְעַל דָּא
קָרִימָא בְּהָהוּא שְׁמָא. אָבֵל הֲכָא לֹא כְּתִיב
וְהָיָה, אֲלֹא כִּי אִם יִשְׂרָאֵל יְהִיָּה שְׁמֵךְ. וְלֹא